ชื่อวิทยานิสนธ์ การจราจรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ : ปัญหาและแนวทางแก้ไข

ชื่อผู้เขียน ร้อยตำรวจเอก กฤษดา จันทร์ศรี

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ เมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.ปรีชา เจ็งเจริญ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ เกี่ยวกิ่งแก้ว กรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ล.พันธุ์สูรย์ ลดาวัลย์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจราจรในเขต เทศบาลนคร เชียงใหม่ และแนวทางแก้ไข ซึ่งผู้วิจัย เห็นว่า ปัญหานี้ เป็นปัญหาที่สำคัญมากในปัจจุบัน จึงได้นำ หลักการ 3 E's มาใช้ เป็นหลักวิ เคราะห์ปัญหา และ เชื่อว่าปัญหาการจราจรน่าจะ เกิดจากสา เหตุ ทั้งสามประการ หรือประการใดประการหนึ่ง ดังนี้

- (1) ด้านวิศวกรรมจราจร
- (2) ด้านความรู้ความเข้าใจในกฎจราจรของประชาชนผู้ใช้รถและใช้ถนน
- (3) ด้านการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ผู้วิจัย ได้ตั้งสมมติฐานว่า ปัญหาการจราจรใน เขต เทศบาลนคร เชียงใหม่ เกิดจากความ บกพร่องด้านวิศวกรรมจราจร ความบกพร่องด้านความรู้ความ เข้าใจกฎจราจรของประชาชน รวม ทั้งความบกพร่องด้านการบังคับใช้กฎหมายของ เจ้าหน้าที่ตำรวจ

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ถนนท่าแพและถนนเจริญเมือง เป็นถนนตัวอย่างในการศึกษาและ เก็บข้อมูล โดยใช้วิธีการดังนี้ (1) ข้อมูลด้านวิศวกรรมจราจร

ได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจ การสังเกตุการณ์สภาพถนนทั้งสองคือ ถนนท่าแพ-เจริญเมือง ด้วยตนเอง รวมทั้งสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กองช่างเทศบาล เพื่อทราบข้อมูลที่ ต้องการ

- (2) ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจในกฎจราจรของประชาชน ได้ทำการรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกตุการณ์และใช้แบบสอบถามจากประชาชนผู้ ใช้รถใช้ถนน 150 ราย ประชาชนผู้ได้รับการฝึกหัดขับรถจากโรงเรียนฝึกหัดขับรถ 12 ราย รวม ทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ 50 ราย
- (3) ข้อมูลด้านการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถาม แยกต่างหาก เป็นผิเศษอีกชุดหนึ่ง และสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบด้านการจราจร และประชาชนทั่วไป

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้สัมภาษณ์ปลัดเทศบาลนครเชียงใหม่ สารวัตรจราจร สภ.

อ. เมืองเชียงใหม่ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการจัดการจราจรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ เพื่อ
ทราบถึงนโยบายการแก้ปัญหาจราจร ตลอดจนอุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาการจราจร เกิดขึ้นจากความบกพร่องทั้งสามด้าน คือ ด้านวิศวกรรมจราจร ด้านความรู้ความเข้าใจกฎจราจรของประชาชน และด้านการบังคับใช้ กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ นอกจากนั้น ยังมีความบกพร่องอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบทำให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัด คือ ความ บกพร่องที่เกิดจากระบบการขนส่งมวลชนที่ล้าหลัง ระบบสาธารณูปโภค ระบบการวางผังเมือง และการใช้ประโยชน์จากที่ดิน ที่ไม่สอดคล้องกับการเติบโต และขยายตัวของเมือง รวมทั้งความ บกพร่องด้านการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการจราจร

เนื่องจากปัญหาการจราจร เป็นปัญหาที่ใหญ่และสลับชับซ้อน การแก้ไขปัญหาโดย หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งจึงไม่ได้ผล เพราะปัญหาจราจร เกิดจากสา เหตุหลายประการและแต่ละ สา เหตุมีความสัมพันธ์กัน จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกผ่าย ทั้งภาครัฐและ เอกชนโดยจะต้องดำ เนินการในหลายระดับทั้งระดับชาติ ภูมิภาคและท้องถิ่น หากปราศจากความร่วมมือของส่วนใดส่วน หนึ่งแล้ว ความสำ เร็จในการแก้ไขปัญหาจะ เกิดขึ้นได้ยาก.

Thesis Title

Traffic in Chiang Mai Municipality : Problems and Guidelines for Solution

Author

Pol.Capt. Krisda Chansri

M.A. (Political Science) Politics and Government

Examining Committee:

Lecturer Dr. Preecha Jengjalern

Chairman

Assoc. Prof. Somsak Keawkingkeo

Member

Assoc. Prof.Dr.M.L.Bhansoon Ladavalya

Member

ABSTRACT

The purpose of this study is to examine the traffic problem in Chiang Mai municipality and to propose guidelines for its solution. In this study, the three E's principle was used to analyze the traffic problem in Chiang Mai. It was found that traffic problems in Chiang Mai are caused by all of the three E's factors:

- 1. Traffic Engineering
- 2. Traffic Education
- 3. Traffic Enforcement

The hypotheses of this study are that traffic problems in Chiang Mai municipality are resulted from poor traffic engineering, lack of knowledge and understanding about traffic rules of people who use cars and roads, and ineffective enforcement of traffic laws.

The Ta Pae and Chareon Muang Roads were chosen for this study and following information was collected.

(1) Information on traffic engineering

The author has collected some information on traffic engineering by observing the conditions of both Ta Pae and Chareon Muang Roads and by interviewing some high ranking officials of The Chiang Mai Municipality.

(2) Information on knowledge and understanding about traffic laws of the people

This information was collected through observation by and the use of questionaires survey with people who use cars and roads, and people who used to take driving courses or participated in any traffic education programs.

3) Information on the enforcement of traffic laws

The author has interviewed some senior traffic police officers who are in charge of traffic problem in Chiang Mai to find out about the problems of traffic law enforcement in Chiang Mai.

Senior government officials who are responsible for traffic arrangement in Chiang Mai municipality area were also interviewed in order to know about their policy regarding traffic problems and some major obstacles they have encountered.

The findings of the study are that traffic problems in Chiang mai are caused by poor traffic engineering, lack of knowledge and understanding about traffic laws of people, and ineffective laws

enforcement. This confirms the hypothesis of the study. In addition to the problems mentioned aboved there are some other factors accounted for the traffic jam. These are lack of good public transportation, system, poor city planning and ineffective control of land use and lack of co-ordination between the different governmental agencies who are trying to solve the traffic problem.

Because of the complicated nature of the traffic problem, it cannot be solved by any single agency. The causes of the problem are many and related to one another. To solve this problem effectively, we need a strong co-ordination and support from both public and private sectors. This must be done at the national, regional, and local levels. Without good coordination and support from all parties concerned, the success in solving traffic problem in Chiang Mai is unlikely to occur.

ลิขสิทธิมหาวิทยาลัยเชียงใหม Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved